

ALTERNATIVT FÖRSLAG

Remiss: Program mot hedersrelaterat våld

Individ och familjeomsorgsnämndens beslut

Individ- och familjeomsorgsnämnden beslutar att tillstyrka programmet mot hedersrelaterat våld under förutsättning att nämndens synpunkter beaktas.

Sammanfattning (Ärendet i sin helhet)

Individ- och familjeomsorgsnämnden har fått en remiss med begäran om synpunkter på Program mot hedersrelaterat våld.

Det övergripande syftet med programmet är att förebygga hedersrelaterat våld och förtryck genom utveckling och kvalitetssäkring av Borås Stads arbete. Målet är att de personer som utsätts eller riskerar att bli utsatta ska få det stöd och skydd som de behöver för att leva ett liv som är fritt från våld och förtryck samt är förenligt med svensk lagstiftning och de mänskliga rättigheterna.

Individ- och familjeomsorgsnämnden lämnar följande synpunkter till Program mot hedersrelaterat våld.

~~Individ- och familjeomsorgsnämnden framhåller att Kommunstyrelsen, istället för Individ- och familjeomsorgsnämnden, bör ansvara för uppföljningen av det politiska programmet vartannat år.~~ Individ- och familjeomsorgsnämnden har ansvar för Borås Stads metodstöd mot hedersrelaterat våld och förtryck samt en kommande handlingsplan med förvaltningsövergripande, förebyggande och främjande aktiviteter och kommer genomföra uppföljning av dessa två dokument.

Individ- och familjeomsorgsnämnden framhåller att det förebyggande och främjande arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck bör utvecklas i det politiska programmet. Särskilt viktigt anses det vara utifrån att nationella och internationella riktlinjer i arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck särskilt fokuserar på det förebyggande och främjande arbetet i frågan. Individ- och familjeomsorgsnämnden anser det viktigt att samtliga preventionsnivåer är inkluderade i arbetet. I programmets nuvarande utformning är det främst det

sekundärpreventiva arbetet som uttrycks, det vill säga när hedersvåld redan har inträffat, men programmet bör även omfatta det primärpreventiva och främjande arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck. Individ- och familjeomsorgsnämnden har som ambition att ta fram en förvaltningsövergripande handlingsplan med förebyggande och främjande aktiviteter kopplat till programmet. Handlingsplanen ska syfta till att konkretisera målen i programmet, därav anses det vara av vikt att det förebyggande och främjande perspektivet också är tydligt uttryckt i programmet. Individ- och familjeomsorgsnämnden framhåller som önskemål att formuleringen i delmål två istället formuleras enligt följande samt att följande formulering återkommer i programmet där det ges uttryck för delmål två: denna kunskap användas för att ge förutsättningar för verksamheterna att förebygga, identifiera och agera mot hedersrelaterat våld och förtryck.

Individ- och familjeomsorgsnämnden tolkar formuleringen som att den ska ha en samordnande roll avseende utbildning om hedersrelaterat våld och förtryck men inte en genomförande uppgift

Individ- och familjeomsorgsnämnden framhåller önskan om att även Sociala omsorgsnämnden samt Vård- och äldrenämnden anges som nämnder som berörs av programmet.

Individ- och familjeomsorgsnämnden framhåller det positivt att programmet utgår ifrån Regeringens definition av hedersrelaterat våld och förtryck, som framhålls i propositionen 2019/20:131 *Ökat skydd mot hedersrelaterad brottslighet*. Individ- och familjeomsorgsnämnden har några synpunkter på den förklaring som följer definitionen och framhåller som förslag att istället lägga till den sammanställda definitionen av begreppet som återfinns i propositionen. Den definitionen av begreppet används i andra centrala dokument mot hedersrelaterat våld och förtryck och det kan därmed vara fördelaktigt att samtliga dokument innehåller samma definition.

Individ- och familjeomsorgsnämnden har synpunkter på följande formuleringar:

- ”Definitionen omfattar både begränsningen av främst flickors och kvinnors, men även pojkars och mäns, liv och påtryckningar och våld - allt i syfte att upprätthålla familjens kontroll över individen.” Individ- och familjeomsorgsnämnden framhåller som önskemål att meningen formuleras i enlighet med aktuell lagstiftning (Brottsbalken 4 kap. 4e§) och istället formuleras enligt följande: Definitionen omfattar både begränsningen av främst flickors och kvinnors, men även pojkars och mäns, liv samt påtryckningar och våld som utövas med syfte att bevara eller återupprätta en persons eller familjs, släkts eller annan liknande grupps heder.
- ”Förtrycket kan få många konsekvenser [...]” Individ- och familjeomsorgsnämnden framhåller som önskemål om att göra följande

tillägg utifrån regeringens definition: I sin mest extrema form kan hedersnormerna leda till allvarlig brottslighet såsom t.ex. hot om våld och våld, inklusive dödligt sådant.

- "[...] till exempel psykiska och somatiska besvär som stress,
- huvudvärk, ont i magen, sömnsvårigheter och nedstämdhet." Individ- och familjeomsorgsnämnden framhåller önskemål om att ta bort denna mening då det anses att de nämnda konsekvenserna förtingar de allvarliga konsekvenserna av hedersrelaterat våld och förtryck.
- "[...] och hbtq-personer och personer med funktionsnedsättning anses vara särskilt utsatta inom hederskontexten." Nämnden framhåller önskemål om att begreppet "personer med funktionsnedsättning" ersätts med "personer med intellektuell funktionsnedsättning" då HBTQ-personer och personer med intellektuell funktionsnedsättning identifieras som särskilt utsatta grupper i regeringens definition av hedersrelaterat våld och förtryck.

Hasse Ikävalko (m)

Valéria Kant (kd)

Marcus Robertsson (m)

Josephine Fyr (kd)

Vivi Roswall (m)

Markku Nyrensten (m)